

Vänsterpartiet Tyresö

Ersättaryttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens sammanträde 30 september 2020, §52, Motion hedersrelaterat våld.

Sedan urminnes tider har patriarkatet ansett att män är mer värdefulla än kvinnor. Det var dock först när människorna gick från att leva i kollektiv till att bilda familjer med enskilda boplatser och samtidigt börja att äga mark och prylar, som det blev intressant att veta vem som skulle ta över och ärvä det man eventuellt lämnade efter sig. Att bevaka vem kvinnan hade samlag med blev därmed en huvudfråga och för att männen i lugn och ro skulle kunna dra ut i krig konstruerades kyskhetsbältet. Kvinnans kropp blev mannens ägodel och användes för att genom äktenskap utöka marker och egendomar. Detta är bakgrunden till det som kallas hederskultur.

Varje år dödas cirka 20 kvinnor i Sverige i nära relationer av sin partner av svartsjuka eller vid en separation. Av någon anledning kallas dessa mord inte hedersmord utan våld i nära relationer. När Pela och Fadime mördades av en manlig släkting i deras respektive familjer benämndes morderna för "hedersmord". När Johan slår ihjäl Eva i svartsjuka kallas det "våld i nära relationer".

Skillnaden mellan begreppen "hedersmord" och "våld i nära relationer" är att det i det som kallas "hederskultur" är hela familjen som bevakar kvinnans sexualitet medan det i det som kallas "våld i nära relationer" är den enskilde mannen som bevakar kvinnans sexualitet. Det är viktigt att se att det handlar om ett universellt patriarkalt våld och inte en struktur som är kopplad till en viss eller vissa kulturer.

Moderaterna har i en motion rest kravet att Tyresö kommun ska ta fram en handlingsplan med konkreta åtgärder för hur vi ska kunna motarbeta det som kallas hedersvåld. Det är bra och om jag haft rösträtt skulle jag ställt mig bakom motionen.

Dock inleder moderaterna motionen med "I Tyresö ska varken kön, klass eller klan begränsa barn och ungdomars frihet". Att undertecknarna väljer begreppet "klan" istället för begreppet "familj" visar dock att man inte ser det problem som beskrivs i motionen som en universell struktur utan en struktur som endast vissa kulturer är bärare av. Den analysen delar inte Vänsterpartiet, vi menar att det som kallas hederskultur, hedersvåld är en del av det universella patriarkala våld som utövas mot kvinnor i alla kulturer och länder - även i Tyresö.

I Barn- och utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse med anledning av motionen pekar förvaltningen på den likabehandlingsplan som finns på Tyresö Gymnasium. Det är en bra plan men den täcker inte det förtryck och våld som kännetecknar det som kallas hedersförtryck och hedersvåld. Likabehandlingsplanen behandlar de situationer av kränkningar, förtryck och våld som kan ske i skolan och som kan åtgärdas av det som sägs i likabehandlingsplanen. Det som kallas hedersförtryck kan

som motionärerna berättar ta sig uttryck i att bröder bevakar sina systrar så att det inte pratar med pojkar. Det kan också ta sig sådana uttryck att en minderårig flicka inte orkar längre utan vänder sig till skolpersonalen för hjälp och att skolpersonalen - eftersom flickan är minderårig - är tvungen att informera föräldrarna, som är de flickan söker skydd från. Pela vände sig till socialtjänsten och berättade om sin situation. Socialtjänsten i sin tur informerade föräldrarna som tog henne till Dohuk i Kurdistan Irak där hon avrättades och begravdes i en grav utan namn.

Vänsterpartiet skrev tidigt på året en interpellation som gick ut på att vi ville ha en kartläggning av vad som hänt de flickor och pojkar som inte återvänt efter sommarlovet eftersom en sådan kartläggning skulle kunna peka på att flickor förts utomlands för att giftas bort eller för att könsstympas och att pojkar förts utomlands för att tränas i jihadistläger. Kommunstyrelsens ordförande menade att det inte är nödvändigt med en sådan kartläggning eftersom arbete pågår. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens ordförande var av samma åsikt vad gäller moderaternas motion om nödvändigheten av att ta fram en handlingsplan för hur vi ska arbeta mot det som kallas hedersförtryck i våra skolor. Arbete pågår och därför kan motionen inte beviljas utan den ska anses besvarad.

Den 1 juli 2020 trädde nya bestämmelser, som syftar till att bekämpa hedersrelaterad brottslighet, i kraft. Regeringen har också i budgetpropositionen tillfört 180 miljoner kr till arbetet för att öka kompetensen och samarbetet så att det förebyggande arbetet förstärks och så att stödet till dem som utsätts ska förbättras. "Alla berörda yrkesgrupper", säger regeringen, "måste ha tillräcklig kunskap och rutiner för att kunna göra detta". En handlingsplan för hur vi ska se till att de olika yrkesgrupperna på våra skolor får kompetens och rutiner hade därför varit en bra start i det arbetet.

Tyresö som ovan

Ulla Hoffmann

Vänsterpartiet